

Dziennik Białostocki

Redakcja: Rynek Kościuszki 1, tel. 63. — BIAŁYSTOK — Administracja: Legjonowa 1, tel. 11. Konto P.K.O. 64.106

10-lecie szafu rewolucyjnego w Moskwie i Leningradzie

MOSKWA, 5.11. Z okazji rocznicy rewolucji październikowej Moskwa, Leningrad oraz inne miasta Sowietów przybrały specjalną szafę. W Moskwie i Leningradzie

wiele domów przybrano sztandarami i zieleń. Na placach publicznych wzniesiono dekoracyjno-artystyczne instalacje, mające symbolizować różne momenty dziejów ostatniego 10-lecia.

Oficerowie w państwowej służbie cywilnej w ministerstwach i województwach

Wśród zmian, ogłoszonych w najnowszym „Dzienniku Personalnym” M. S. Wojsk. mieści się również szereg przeniesień oficerów do cywilnej służby państwowej.

Najwięcej oficerów przeniesiono do ministerstwa spraw wewnętrznych, gdzie będą uczyć do służby zarówno w centrach, jak i w województwach. Do M. S. Wojsk. przeniesieni zostali: major sztabu gen. dr. Rożniecki z Krakowa, saper mjr. Zawistowski z Poznania, kapitan piechoty Pałocz z Torunia oraz intendent: mjr. Prymon, mjr. Staff, kpt. Świątek, kpt. Sliwa, kpt. Heller i por. Wrona.

Do służby w ministerstwie skarbu przeniesieni zostali oficerowie piechoty: ppłk. Niemierski z Wilna oraz majorowie: Spiszyski i Jachwiński.

Oficerem łącznikowym między

M. S. Wojsk, a min. reform rolnych, mfn. skarbu i komitetem likwidacyjnym w Poznaniu został zamianowany podpułk. piechoty Zbrowski ze Skierniewic. Zastępcą przedstawiciela M. S. Wojsk. w min. rolnictwa mianowano mjr. Kubalę z departamentu intendencji.

Za 3 dni pożyczka amerykańska WPŁYNIE DO KASY PAŃSTWA

Doradca Devey stanie w Warszawie 23 listopada

WARSZAWA, 6. XI. Pod przewodnictwem Marszałka Piłsudskiego odbyło się wczoraj o godz. 5-ej pop. posiedzenie Rady ministrów, na którym zatwierdzono zmiany statutu Banku Polskiego, uchwalone na pierwszym zebraniu akcjonariuszów tego banku. Wczoraj p. Prezydent Rzeczypospolitej podpisał rozporządzenie, dotyczące tych zmian.

Tem samym wszelkie formalności, związane z zaciągnięciem stabilizacyjnej pożyczki zagranicznej są zakończone i w dniu 9 listopada r. b. stara się płynnie kredyty amerykańskie z tytułu pożyczki.

Posel Stanów Zjednoczonych,

p. Stetson na konferencji z wicepremierem Bartlem oświadczył, iż doradca finansowy Banku Polskiego p. Devey, przybędzie do Warszawy około 23 b. m. Nie bawem po jego przyjeździe otwarta będzie nowa subskrypcja akcji Banku Polskiego na sumę 75 milionów złotych.

Kwoty, uzyskane ze sprzedaży nowych emisji, przeznaczone będą podobnie jak 135 milionów złotych, przewidzianych w planie gospodarczym, na cele inwestycyjne.

Po posiedzeniu Rady ministrów Marszałek Piłsudski udał się na Zamek, gdzie odbył konferencję z p. Prezydentem Rzeczypospolitej.

Dwa pojedynki studentów

z powodu zaśc. przeciwdydowskich w Budapeszcie

BUDAPESZT, 6.11. Odbył się tu pojedynek dwu studentów żydów z przesami dwu węgierskich związków studentów nacjonalistów w związku z ostatnimi wypadkami na uczelniach węgierskich.

W jednym pojedynku prezes Związku „Turul” otrzymał ranę ciętą w głowę, która uczyniła go niezdolnym do dalszej walki, w drugim zaś pojedynku obie strony otrzymały rany i walkę musiano przerwać.

Jubileuszowa amnestja sowlecka

Czerwona łaska nie obejmuje działaczy politycznych

Z okazji dziesięciolecia przewrotu bolszewickiego rząd sowiecki ogłosił wczoraj amnestję, mocą której skazanym na śmierć zamieniono karę na 10 lat więzienia z konfiskatą majątku.

Skazani na więcej, niż rok więzienia, będą zwolnieni, jeżeli odbyli dwie trzecie kary, skaza-

ni zaś na termny do sześciu miesięcy będą zwolnieni zupełnie.

Wszelcy pracownicy, czerwonoogwardziści i czerwoni marynarze skazani na termny jednego roku będą zwolnieni natychmiast.

Zwolnieni też zostaną wszyscy pracownicy, skazani na podstawie wyroków sądowych lub organów administracyjnych za działalność kontrrewolucyjną podczas wojny domowej do 1 stycznia 1923 r.

Skazani przez GPU będą zwolnieni po odbyciu dwu trzecich swej kary. Wreszcie zwolniono z ewidencji wszystkich b. oficerów i urzędników wojskowych białej armii.

Amnestja nie obejmuje czynnych działaczy politycznych, dążących do obalenia ustroju sowieckiego, oraz łapowników i defraudantów.

Wielka manifestacja przyjaźni polsko-litewskiej

Imponujący protest demokracji polskiej i państw bałtyckich przeciw terrorowi Waldemarasa

RYGA, 5.11. Dzisiaj otwarty został w Rydze kongres politycznych emigrantów litewskich, zwołany z inicjatywy najwyższego komitetu ocalenia Litwy. W kongresie prócz całego szeregu przedstawicieli partii socjaldemokratycznej Łotwy, uczestniczył

także przywódca socjalistów estońskich, poseł Karol Ast, oraz posłowie: Polakiewicz i Cieplak.

Kongres zganił litewski poseł socjaldemokr. Pleczkaitis, który złożył hołd pamięci poległych w walce z terrorem rządu Waldemarasa.

W imieniu centralnego komitetu partii socjalistycznej Estonii i demokratycznej frakcji parlamentu estońskiego, oświadczył poseł Ast, iż opinja estońska nie uważa obecnego rządu Litwy za właściwy rząd litewski.

Zkołował wital kongres w imieniu litewskiej partii socjaldemokr. poseł Ulpe, który wyraził nadzieję, że może już w najbliższym miesiącu, a może w najbliższych dniach, regime reakcji na Litwie upadnie.

W imieniu demokracji polskiej, powitał kongres poseł Karol Polakiewicz, który między innymi oświadczył, iż polska demokracja szczerze wyciąga bratnie dłoń do przedstawicieli robotników, chłopów i inteligencji narodu litewskiego i uroczystie o-

świadcza, że w nczem naruszać nie pragnie i nie pozwoli swerwerności, niepodległości i integralności Litwy. Polska demokracja pragnie jak najgoręcej nawładzania z Litwą normalnych stosunków sąsiedzkich zarówno pod względem politycznym, jak gospodarczym i kulturalnym.

Wszystkie sporne kwestje, istniejące między Polską i Litwą, powinny być załatwiane w drodze bezpośrednich i przyjaznych rokowań.

Demokracja polska pragnie też wyrazić swoją solidarność z demokracją litewską, idącą przeciwko rządowi gwałtu i terroru Waldemarasa i stwierdza, że rząd ten w najwyższym stopniu uniemożliwia porozumienie tak potrzebne dla obu narodów.

Przemówienie i deklaracja posła Polakiewicza, wypowiedziane w języku polskim i przetłumaczone na język litewski, wywołały burzę oklasków na sal.

Wśród depesz, nadesłanych do przyznanego zjazdu, figurują depesze od emigracji litewskiej z

Królewca, Tyłży, Eydkiem, od grupy Abramowicza i Krzyżanowskiego w Wilnie, od nauczycieli litewskich w Wilnie, od związku kolejarzy w Prusach Wschodnich, od związku niezależnej młodzieży demokratycznej w Polsce, od zarządu socjaldemokratycznej partii rosyjskiej.

Zuchwały rabunek kasjarzy

w kancelarii notariusza w Zamościu

W nocy z dn. 3 na 4 b. m. dokonano w Zamościu włamania do kancelarii notariusza Lesz-

na w gmachu sądu okręgowego i zabrano 30.000 zł. Kasjarzy nie ujęto.

Katastrofa budowlana w Krakowie

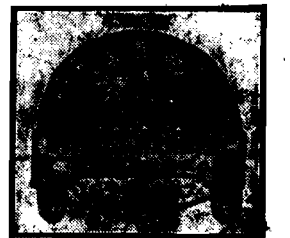
1 zabity i 5 rannych

Z Krakowa donoszą: Wczoraj o godz. 1 po poł. oberwał się przy budowie na ulicy Loretańskiej róg Krupniczej gzyms na całej długości 3-go piętra nadbudowy, zasypując pracujących na rusztowaniach.

Jeden z robotników został zabity, 3 robotnicy i 2-ch robotników odniosło ciężkie rany. Zatrudniony na rusztowaniu jeden z murarzy zawisł na wysokości 3-go piętra na wystającej belce

wytrwał w tej pozycji około 15 minut aż do chwili przybycia straży ogniowej.

Odnazka senatorów

Członkowie kończącego kadencji senatu postanowili upamiętnić swą społeczną pracę specjalną odznaką, której podobiznę podamy powyżej. Na każdej odznace wyryte będzie nazwisko jej właściciela.

SPALENIE ZWŁOK MAKSYMILJANA HARDENA

BERLIN, 5.11. Wczoraj w kramatorjum berlińskim odbyła się uroczystość spalania zwłok Maksymiljana Hardena. Podczas uroczystości byli obecni najbliżsi członkowie rodziny Hardena oraz male kółko jego przyjaciół.

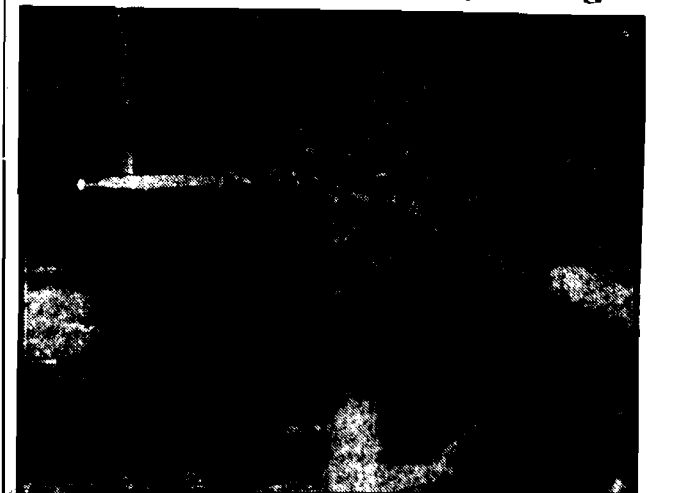
1.500 delegatów z zagranicy

na uroczystościach sowleckich

MOSKWA 5.11. — Tel. wł. — Z okazji 10-letniego obchodu rewolucji bolszewickiej zjechało z zagranicy zaś przybyło 1500

do Moskwy 20.000 delegatów z różnych krajów i dzielnic Rosji, z zagranicy zaś przybyło 1500

Pod szczątkami olbrzymiego dźwigara

W miejscowości Southampton pod Londynem zwałił się niewiadomo z jakiej przyczyny wielki dźwigar żelazny. Olbrzymie masy żelaza spadły na przejeżdżającą tatkówkę, jednak tak szczęśliwie, że nie zabili pasażerów ani spóźora.

Odwołanie ambasadora francuskiego p. Laroche

według prasy niemieckiej — faktem dokononym

BERLIN, 5.11. — Tel. wł. — Prasa berlińska doposi z Paryża o zdecydowanym odwołaniu z Warszawy ambasadora francuskiego p. Laroche, który obecnie stanowisko ambasadora w Berlinie lub Rzymie, gdzie przez lat

14 sprawował funkcje radcy legacyjnego

Wlec śmierci i kalectw

135 zabitych, 200 rannych

SZANGHAI, 6.11. Podczas zwołanego do sali jednego z kine matografów dzielnicy Chapei zgromadzenia robotnic chińskich przemysłu włókienniczego, zawalił się sufit, przyczem 135 kobiet i dzieci zostało zabitych, a zgóra 200 odniosło ciężkie rany.

Zgon gen. Dehay

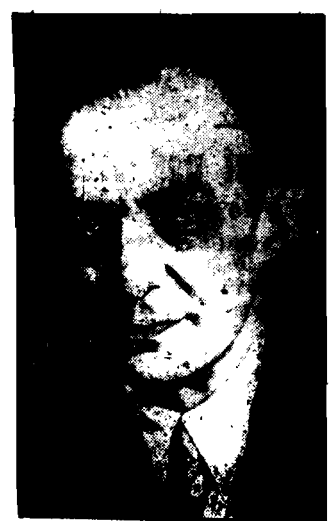
PARYŻ, 5.11. Zmarł tu gen. brygady Dehay, komandor legji honorowej, który po wojnie światowej pełnił służbę wojskową w Polsce.

KASJARZE

w fabryce lokomotyw

KRAKÓW, 5.11. Dzisiaj w nocy dokonano niezwykle śmiałego włamania do fabryki lokomotyw w Chranowie, gdzie złodzieje spodziewali się znaleźć znaczna sumę gotówki z powodu zbliżającej się wypłaty. Bandyci obeszli oba stróżów nocnych, poczem rozpruli kasę, zabierając z niej 30—40 tysięcy złotych.

Nowa zdobycz w walce z rakiem

Professor dr. Joseph Muir z Nowego Jorku referował na kongresie walce z rakiem nową metode leczenia, polegającą na wycianianiu schorzalnych tkanek i zastępowaniu ich zdrowymi. Metodzie tej prof. M. rokuje wielką przyszłość.

19 ofiar katastrofy

Pod Ware-Hertford w Anglii na kolej północno-wschodniej stari się pociąg towarowy z pasażerskim. 12 osób odniosło rany, w tom trzy ciężkie.

Za orgje erotyczne w galerji Rembrandta skazanie dozorca na wlezenie

BERLIN, 5.11. — Tel. wł. — Sąd w Kassel skazał 26-letniego Maxa Stöpplera, dozorca nocnego tamtejszej słynnej galerji Rembrandta na 3 miesiace wlezenia za aranżowanie w salonach galerji erotycznych orgji. Z na-

staniem ciemności do wrót muzeum spieszyli pary, a nawet całe towarzystwa i spędzały tam całe noce. Wedrówki te stały się nawet bardzo popularne w miejscowych sferach towarzyskich.

Krwawa awantura pijacka

2 zabitych i 2 rannych

BERLIN, 5.11. W nocy z piatku na sobotę doszło w dzielnicy wschodniej Berlina w pobliżu placu Senefeldzkiego do strzelaniny ulicznej, mianowicie dwóch pijaków, usmiętych z restauracji, zaczęło strzelać do wjeżdżają-

restauracji. Kule zabily jednego z gości oraz ciężko zraniły dwie osoby. Pijani rzucili się do ucieczki, po drodze jednak ostrzelwani się w dalszym ciągu, zabijając jednego policjanta, noczem zniknęli bez śladu.

Prawosławni ruszają do walki z katolicyzmem

Sensacyjny list sekretarza episkopatu polskiego do ministra Dobruckiego

Katolicka agencja prasowa donosi: sekretarz episkopatu polskiego ks. biskup Lukomski wystosował do ministra ośw. publ. i wyznań relig. dr. Dobruckiego następujący list:

„W Wilnie ma się odbyć w pierwszych dniach listopada r. b. kongres duchowieństwa i świeckich prawosławnych. Między innymi tematami wyznaczono, jak podaje pismo „Za Swoboda”, oświadczenie walki z unją katolicką i sekciarstwem. Zjazd stawiający sobie za cel walkę z katolicyzmem i z unją katolicką, musi wywołać silny odruch w całym społeczeństwie katolickim, a nawet doprowadzić do zakłócenia porządku publicznego w Wilnie oraz w tych okolicach Polski, w których prawosławni wśród katolików mieszkają, nie mniej musi spowodować stałe napięcie i wrocie stosunki między prawosławnymi a katolikami.

Zapoczątkowanie tej walki ze strony prawosławnej objawia się już w decesjach wschodnich Polski.

Episkopat polski uważa za swój obowiązek zwrócić na to rządowi państwowemu uwagę, prosząc go o wydanie zarządzeń odpowiednich wobec zamierzeń wzmiarkowanego zjazdu w Wilnie.

Wywoływanie walki na tle religijnym, zwłaszcza na terenie wschodniej części Polski, zagra-

Sądy wstrzymują wydawanie wyroków

w oczekiwaniu uregulowania sprawy dekretu prasowego

POZNAN, 5.11. Dziś przed południem przed sądem powiatowym w Poznaniu toczył się proces z oskarżenia przedstawicieli Zjednoczenia zawodowców polskiego pp.: Leńskiego i Winiowskiego przeciwko bi. redakto-

rowi „Prawdy” Grabowskiemu. Sąd odroczył rozprawę i stanął na stanowisku, że nie będzie dalej sprawy rozpatrywał, dopóki kwestia dekretu prasowego nie zostanie ostatecznie uregulowana. (AW.).

Cień atamana Petlury

NA ZABIEGACH O WZNOWIENIE „16 stki”

Trudności w utworzeniu bloku wyborczego mniejszości narodowych

Kwestja utworzenia bloku wyborczego mniejszości narodowych, wielokrotnie formułowana jako rzecz dojrzejająca, jest, jak się okazuje, wciąż jeszcze nierozwiązana i daleka od urzeczywistnienia.

Blok mniejszości narodowych, utworzony w r. 1922, obejmował faktycznie wszystkie mniejszości zamieszkałe w Polsce i na podsta-

wie listy wyborczej Nr. 16 przysłał do Sejmu reprezentacje narodowościowe zrazu nader zwarte i jednolite.

Pieciolatec doświadczeń parlamentarnych wytworzyło jednak w przedstawicielstwach narodowościowych przekonanie o niepodobieństwie przystąpienia hasłami nacjonalistycznym różnie gospodarczym i społecznym, jakie żyłemu narodowości niemieckiej, czy żydowskiej lub ukraińskiej, a nawet polskiemu białoruskiemu.

Od samego też początku wznowienie dawnego bloku 16-ki okazało się niemożliwe. Pewną okolicznością do porozumienia objawili tylko przedstawiciele mieszczańskich sfer niemieckich, ukraińskich i sjonistyczny odłam żydowy.

Ale i w tem ograniczeniu, zbliżenie jest jeszcze bardzo wątpliwe. Ze źródła najbardziej wiarogodnego informują mianowicie:

Wszelkie prowadzone dotychczas rozmowy na ten temat pomiędzy przywódcami kilku stronnictw politycznych mniejszości narodowych miały charakter ściśle informacyjny i nieobowiązujący.

Największą przeszkodą do utworzenia bloku są niesnaski wśród stronnictw żydowskich oraz w tonie samej partii sjonistycznej. Duże trudności wywołuje również wzburzenie umysłów, wywołane procesem Szwarbarda.

DEKLARACJA RZĄDU POLSKIEGO

w sprawie rokowań o traktat handlowy z Niemcami

Na zaproszenie p. wicepremiera Bartla przybył wczoraj o godz. 7 wieczorem do pałacu prezydjum Rady ministrów przedstawiciel prasy stołecznej celem wysłuchania ważnej deklaracji rządu.

W gabinecie p. wicepremiera obecni byli: p. minister przemysłu i handlu Kwiatkowski, sekretarz gen. komitetu ekonomicznego p. Jabłoński, referent prasowy prezydjum Rady ministrów p. Stok i sekretarz osobisty por. Zaćwilichowski.

Wicepremier Bartel złożył imieniem rządu następujące oświadczenie:

Rząd Polski, czerpiący dobrą wolę i chęć ustalecia normalnych stosunków handlowych z Niemcami oraz podjęty wyłączenie rozstrzygnięcia interesem gospodarczym, w sprawie gotowości zawarcia z Niemcami traktatu handlowego na wytycznych zasadach zachodnio-europejskich traktatów handlowych.

Rząd Polski w stosunku do Rzeszy Niemieckiej nie posiada i nie może posiadać żadnych specjalnych zasad go-

spodarczych, któreby odstępowały od ogólnie przyjętych norm zachodnio-europejskich umów handlowych i od ogólnie międzynarodowej Konwencji Gospodarczej w Genewie oraz Kongresu Rolniczego w Rzymie k. r. b.

Rząd Polski sadzi, że zawarcie normalnej umowy handlowej z Rzeszą Niemiecką jest tembardziej możliwie, że trudności wynikające z kwestii osiedlenia zostały w zasadzie —

na drodze soborowego porozumienia — usunięte.

Rzeczą pokojowych tendencji Rzeszy Niemieckiej będzie przybliżenie zawarcia politycznej dla obu państw i dla stabilizacji stosunków handlowych w Europie umowie handlowej.

Po tem oświadczeniu, dalszych wyjaśnień o sytuacji gospodarczej udzielił p. minister Kwiatkowski, odpowiadając na zapytania dziennikarzy.

P. minister oświadczył, że wszystkie sprawy osiedlenia zostały załatwione, a pozostają do załatwienia sprawy gospodarcze, dotyczące węgla i umowy weterynaryjnej.

Na te ostatnie kwestje Niemcy nie udzieliły odpowiedzi, rząd polski wie tylko o tem, że rząd niemiecki zajmował się niemi w ostatni czwartek i piątek, ale bez konkretnego rezultatu.

Nie jest wykluczone, że w Berlinie nastąpi zjazd delegatów obu rządów dla omówienia technicznej strony rokowań.

P. minister Kwiatkowski podkreślił, że rząd polski jest gotów na każde zaproszenie wziąć udział w rozmowach.

2 i pół miliona deficytu miaśta Lwowa

Zapowiedź nowych podatków i ciężarów

Nasz korespondent lwowski telefonuje: Komisarz rządowy m. Lwowa, p. Strzelecki, przyjął wczoraj przedstawicieli prasy, którym oświadczył, że deficyt miaśta wyniesie do końca roku budżetowego około 2 i pół miliona złotych. Wobec tego będą podwyższone, w najbliższym czasie różne podatki, między innymi podatek gruntowy o 100 proc.

Zarząd miaśta wprowadzi nadto nowe podatki od szkiół, anonsów, od światła elektrycznego w restauracjach i kawiarniach.

Bilety tramwajowe podrożeją z 20 na 25 groszy, woda z 2 proc. na 5 proc. od czynszów.

Ogółem właściciele nieruchomości

mości pokryć muszą deficyt 1.100 tysięcy złotych, szerokie zaś masy 950 tysięcy.

Komisarz rządowy stwierdził dalej, że deficyt jest wynikiem gospodarki dawnego zarządu miaśta.

Zjazd rosyjskiego Zjednoczenia ludowego pod auspicjami d-ra Korola

Rada naczelna rosyjskiego Zjednoczenia ludowego w Polsce zwołuje w Kowlu zjazd działaczy mniejszości rosyjskiej z Wołynia i Połesia.

W obradach zjazdu weźmie udział prezes rady naczelnej, dr. Korol.

Ważnym elementem w budowie samolotów jest konstrukcja kadłuba. Niemieckim lotnikom komunikacyjnym kieruje specjalny wydział z min. komunikacji Rzeszy. Wydział ten pozostaje w ścisłym kontakcie z min. Reichswehry, którego meżem zaufania jest b. major Balmker. Pracownicy ta posiada z powodu ograniczonego pola działania i pełnej jawności swej pracy, tylko podzeczne znaczenie.

Właściwym ministerstwem lotnictwa w Niemczech jest Instytut ds. seryjnego lat „Flugverbandshaus” w Berlinie, Blumshof 17. Tutaj znajduje się centrala wszystkich „lotniczo-sportowych” organizacji, przewodzącym zaś wszystkich związków byłych lotników wojennych.

Władza naczelna jest „Deutscher Luftfahrt”, nadzorujący ogół lotniczej działalności w państwie. Prace owe „Luftfahrt” obejmuje wszystkie dziedziny lotnictwa, dające się objąć elastycznym pojęciem „lotnictwa sportowego”. W tem faktycznym ministerstwie lot-

Na terenach dotkniętych powodzią

P. Prezydentowa Mościcka z delegacją komitetu pomocy

Członkowie prezydjum centralnego komitetu społecznego pomocy ofiarom powodzi z panią Prezydentową Mościcką na czele, wyjeżdżają dziś wieczorem na teren województw wschodnich, dotkniętych klęską powodzi. Celem podróży ma być zaznajomienie się z potrzebami miejscowej ludności oraz nawiązanie bezpośredniego kon-

taktu z lokalnymi komitetami pomocy.

W skład delegacji, która towarzyszy pani Prezydentowej Mościckiej, wchodzi pp. Fudakowski, Czermiński, Zaborowski, Średnicki, panie Dłuska i Świtalska, reprezentanci prasy oraz przedstawiciele ministerstwa spr. wewn. i pracy i op. społ.

Delegacja spędzi dwa dni — poniedziałek i środek — we Lwowie i Stanisławowie na konferencjach z miejscowymi Instytutami pomocy ofiarom powodzi, dwa zaś — wtorek i czwartek — na objeżdżaniu najbardziej klęską dotkniętych miejscowości, zarówno w woj. lwowskim jak i stanisławowskim.

Powrót do Warszawy nastąpi w piątek, dn. 11 b. m., rano.

Na ostatnim posiedzeniu komitetu pomocy ofiarom powodzi, asygnowano do rozporządzenia społecznych komitetów wojewódzkich: w Stanisławowie — zł. 100.000, we Lwowie — zł. 50.000, w Krakowie — zł. 100.000.

Ogółem do dnia 4 b. m. wpłynęło zł. 1.307.747 gr. 59.

NIEMIECKI PLAN OPERACYJNY WOJNY W POWIETRZU

Sensacyjne szczegóły mobilizacji samolotów i lotników

Genewa, 1 listopada.

Zbrojenia niemieckie w powietrzu, jakkolwiek zamaskowane, prowadzone są niezwykle intensywnie. Idą one w tym kierunku, aby w razie wojny przemienić jaknajszybiej lotnictwo cywilne w wojskowe eskadry bojowe.

Militarno-lotnicza potęga Niemiec nie stanowi oczywiście cyfra 500 samolotów pasażerskich, które remini rozporządzają, lecz przemysł lotniczy, zorganizowany na modę wojenna, przygotowany do produkcji seryjowej i na wielką skalę. Traktat wersalski zabrania Niemcom posiadania i budowania wojskowych samolotów, lecz nie zakazuje im produkcji takich samolotów za granicą, ani

konstrukcji modeli samolotów wojennych.

Niemieckim lotnikom komunikacyjnym kieruje specjalny wydział z min. komunikacji Rzeszy. Wydział ten pozostaje w ścisłym kontakcie z min. Reichswehry, którego meżem zaufania jest b. major Balmker. Pracownicy ta posiada z powodu ograniczonego pola działania i pełnej jawności swej pracy, tylko podzeczne znaczenie.

Właściwym ministerstwem lotnictwa w Niemczech jest Instytut ds. seryjnego lat „Flugverbandshaus” w Berlinie, Blumshof 17. Tutaj znajduje się centrala wszystkich „lotniczo-sportowych” organizacji, przewodzącym zaś wszystkich związków byłych lotników wojennych.

Władza naczelna jest „Deutscher Luftfahrt”, nadzorujący ogół lotniczej działalności w państwie. Prace owe „Luftfahrt” obejmuje wszystkie dziedziny lotnictwa, dające się objąć elastycznym pojęciem „lotnictwa sportowego”. W tem faktycznym ministerstwie lot-

nictwa załatwiane są wszystkie kwestje lotnicze o charakterze militarnym. Stąd płynie propaganda lotnictwa, tu prowadził się listy wszystkich niemieckich pilotów wojennych, komunikacyjnych i sportowych, zbiera się fundusze na „narodową ochronę powietrzną”.

O wielostronności czynnych w „Flugverbandshaus” grup dowodzi istnienie firmy handlowej „Steffen und Heymann”, która przeprowadza

produkowały w latach 1922—1927 zaledwie 30 samolotów), wydane subwencje państw, krajów, gmin, towarzystw, związków i osób prywatnych na cele lotnicze, powiększanie liczby lotników, przy uwzględnieniu warunków strategicznych, przestój komunikacji powietrznej, udoskonalanie typów samolotów i motorów, wszystko to wskazuje wyraźnie na dążenie do ziszczenia snu o niemieckiej przyszości w powietrzu. Przyszłości, której z tak fatalnym skutkiem poszukiwał Wilhelm II na morzu.

Finansowanie niemieckich zbrojeń powietrznych jest bardzo kosztowne. Ogół niemieckich linii lotniczych pokrywa zaledwie 15 proc. kosztów komunikacji pasażerskiej, resztę pokrywają subwencje.

Trzy miasta Kolonia, Dortmund i Wrocław wyasygnowały 4 miliony mk. na lotnictwo niemieckie w tym samym czasie, w którym ogół wydatków na lotnictwo we Francji wynosił 60 milj. fr.

Forsowna budowa modeli, utrzymywanie wojennego przemysłu lotniczego (zakłady Rohrbacha wy-

WYJAZD D.Y.R. JACKOWSKIEGO do Berlina

WARSZAWA, 6. XI.

Dyrektor departamentu min. spraw zagr. p. Jackowski, wyjeżdża we wtorek 8 b. m. do Berlina w związku z wznowieniem rokowań handlowych polsko-niemieckich.

DZIS W RADJO

WARSZAWA (Długość fali 1111 m.)

Godz. 12: Sygnal czasu i komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, PAT, nadprogram.

Godz. 15: Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, PAT, oraz nadprogram. Godz. 16 m. 25 — 16 m. 40: Nadprogram. komunikaty. Godz. 16 m. 40 — 17 m. 5: „Bocznna antena (o najnowszym zdarzeniach w nauce i technice) — odczyt p. B. W. Wawera. Godz. 17 m. 5 — 17 m. 20: Komunikaty PAT. Godz. 17 m. 20 — 17 m. 45: O polskich tradycjach wychowaw-

czych — odczyt p. J. Lewickiego. Godz. 17 m. 45 — 18 m. 15: Program dla młodzieży. Pogadanka historyczna p. L. „Krzyżacy i Litwini”. Godz. 18 m. 15 — 18: Muzyka taneczna. Godz. 19 m. 15 — 19 m. 35: Rozmaitości. Godz. 19 m. 35 — 20: 25-4 lekcia kursu elementarnego języka francuskiego. Godz. 20 m. 30: Transmisja z Poznania koncerta organowego. Godz. 22: Sygnal czasu i komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, policyjny, PAT, sportowy.

WARSZAWA (Długość fali 1111 m.)

Godz. 12: Sygnal czasu i komunikaty: lotniczo-meteorologiczny, PAT, nadprogram.

Godz. 15: Komunikaty: meteorologiczny, gospodarczy, PAT, oraz nadprogram. Godz. 16 m. 25 — 16 m. 40: Nadprogram. komunikaty. Godz. 16 m. 40 — 17 m. 5: „Bocznna antena (o najnowszym zdarzeniach w nauce i technice) — odczyt p. B. W. Wawera. Godz. 17 m. 5 — 17 m. 20: Komunikaty PAT. Godz. 17 m. 20 — 17 m. 45: O polskich tradycjach wychowaw-

200.000 czerwonych kobiet pod bronią

Nowy manifest Woroszyłowa do komunistek

Na jedną rzecz nie mogą się uskarżać naczelne władze sowieckie — mianowicie na brak ludzi z projektami. Żaden chyba rząd na świecie nie podzielił się ze swymi obywatelami tylu pomysłami i projektami na przyszłość, co rząd sowiecki, o którego członkach śmiało można powiedzieć, że w głowach im się pał. Oczywiście na czerwono.

Ponieważ rząd moskiewski jest przekonany, że wojna jest nieunikniona — członek tego rządu, komisarz wojny Woroszyłow rzucił ośmielający projekt stworzenia 200.000 armji z kobiet. Armja ta ma być zorganizowana już w najbliższym czasie. Woroszyłow wydał specjalny manifest do komunistek, wzywający je do wyjącej pracy wojskowej.

Sam projekt, jak i manifest Woroszyłowa wywołał w sowieckich kołach wojskowych wielkie wrażenie. Odbiwa się

na ten temat namietne dyskusje, zwolennicy i przeciwnicy projektu biorą się za rby i piszą na siebie donosy do czerewyczałki.

Dość należy, że już w obecnej chwili kobiety stanowią pewien kontyngent w armji sowieckiej. Na stanowiskach dowódców pułków lub kompanji są w tej chwili 72 kobiety. Ostatnio akademj wojskowa Frunzego ukończyła 5 kobiet, 20 kobietom przyznano zaś order „Czerwonego sztandaru” za zasługi na polu wojskowym. W lotnictwie wojskowym służy i kobieta jako pilot, szereg kobiet zajmuje stanowiska mechaniczne.

Jak widać, przy wyjącej, wieloletniej propagandzie — początki służby wojskowej kobiecej są w sowietach dość skromne. Do 200.000 armji kobiecej bardzo jeszcze daleko. Ale pomysły jest. Projekt rzucony. Woroszyłow już pisze manifesty...

GIEEDA

WARSZAWA, 6. XI.

NOTOWANIA OFICJALNE z dnia 5 b. m.

Waliw i dewizy

Dolary Stan. Zjedn. 8.88 (sprz. 8.90, kup. 8.86). Holandia 359.38 (sprz. 360.28, kup. 358.48). Londyn 43.40 i trzy czwarte (sprz. 43.51 i pół, kup. 43.30). Nowy Jork 8.90 (sprz. 8.92, kup. 8.88). Paryż 34.97 i pół (sprz. 35.06, kup. 34.89). Praga 26.41 i pół (sprz. 26.48, kup. 26.35). Szwajcaria 171.79 (sprz. 172.22, kup. 171.36). Wiednia 125.85 (sprz. 126.16, kup. 125.84).

Papiery procentowe

5 proc. półpromiowa dolarowa 62.75 62.65, 63.00; 5 proc. pół. konwersyjna kolejowa 61.50; 10 proc. pół. kolejowa 102.75 (zł. 176.63); 7 proc. L. Z. przemysłu polskiego 85.00; 8 proc. L. Z. państw. Banku gospod. kraj. 92.00, 93.00 (zł. 158.24, 159.96); 8 proc. obligacje tegoż banku 92.00, 93.00 (zł. 158.24, 159.96); 8 proc. L. Z. państw. Banku rolno-gosp. 93.00 (zł. 159.96); 8 proc. L. Z. ziem. zł. 82.75; 4 i pół proc. L. Z. ziem. 60.50, 60.75, 60.50; 4 proc. L. Z. ziem. 56.00; 8 proc. L. Z. m. Warszawy 66.50, 67.00; 8 proc. L. Z. m. Warszawy 82.25, 82.75; 4 i pół proc. L. Z. m. Warszawy 62.00; 8 proc. pół Banku komunalnego 92.00 (zł. 158.24).

ZUPYCH. 5.11. Zmianki: Paryż 20.36 i pół, Londyn 25.75 i trzy czwarte, New York 5.19, Belgja 72.27 i pół, Włochy 28.32 i pół, Hiszpanja 88.50, Holandia 209.10, Berlin 123.80, Wie-

den 73.25, Sztokholm 139.50, Oslo 136.80, Kopenhaga 139.00, Solla 3.74 i pół, Praga 15.37 i pół, Warszawa 58.15, Bułdapest 90.87, Białogród 9.13, Ateny 6.92 i pół, Konstantynopol 2.78, Bakurszt 3.21, Helzingsfors 13.07. (PAT).

NOTOWANIA ZŁOTEGO z dnia 5 b. m.

LONDYN, Złoty (za 100 zł.) 43.80.

BERLIN, Złoty (za 100 zł.) noty wlezione 46.80, 47.20. Wyplaty na Warszawę 46.875, 47.075.

GDANSK, Złoty (za 100 zł.) 57.60, 57.74. Telegraficzne wyplaty na Warszawę 57.56, 57.70.

PRAGA, Złoty (za 100 zł.) 37.28.

WIEN, Złoty (za 100 zł.) czeki: 79.29 — 79.67.

ZURYCH, Złoty (za 100 zł.) godz. 9: 58.15, godz. 12: 58.13. (PAT).

Wieczorne notowania oficjalne z dnia 5 b. m.

Tendencja mocniejsza.

B. Polska 158.00, B. Dyskontowy 129.00, B. Handlowy 123.00, B. Zw. Sp. Zgr. 95.50, Cerata 0.55, Kijewski 0.80, Paryż 9.10, Czersk 1.20, Czestochowa 3.40, Michałowski 0.70, Warsz. Czekier 5.90, Firley 64.00, Łazy 0.46, Wrokska 139.00, Węgiel 119.50, Polska Nafta 14.00, Cegielski 35.00, Pitzner 9.80, Lipow 41.75, Mrodek 10.35, Norblim 21.00, Ostrowiecki 100.00, Pociąg 3.10, Rohn 19.00, Rudzki 61.00, Starachowice 79.50, Ursus 14.50, Żyrardów 19.75, Borkowski 4.25, Jabłkowsky 3.00, Haberbusch 160.00, Zegława 0.56, Pustelnik 3.00.

O nadużycia w komisji gospodarczej M. S. Wojskowych

Początek rozprawy sądowej w dniu 2 grudnia

Termin rozprawy o nadużyciach w komisji gospodarczej M. S. Wojsk. (z okresu 1924/25 r.), o co jest oskarżonych 9-ciu oficerów z por. Józefem Prokopowiczem na czele — wyznaczony został na 2 grudnia b. r.

Nadużycia, których dokonano za pomocą manipulacji książko-

wych, sięgają sumy zgrą 100 tysięcy złotych.

Rozprawie, która potrwa blisko 6 tygodni, przewodniczyć będzie mjr. Wierzbowski.

Obrony podjęli się m. m. adwokaci: Wyrostek, Janczewski, Sobokowski, Landau i In. Świadków powołano zgrą 250.

Polskie samochody osobowe

Produkcja centralnych warsztatów wojskowych

Centralne wojskowe warsztaty samochodowe zamierzają wkrótce przystąpić do wytwarzania samochodów osobowych dla użytku prywatnego, głównie dla oficerów. Warsztaty są już całkowicie do rozpoczęcia produkcji przygotowane.

W produkcji używano by-

łącznie materiałów krajowych, nie tylko na karoserje, lecz także na budowę motorów i podwozia. Wytwarzane być mają przeważnie małe samochody 4-osobowe, przyczem oficerowie będą mogli je nabywać na bardzo dogodnych warunkach.

Odwołanie sekretarza poselstwa lotewskiego

P. Tomsons wyjeżdża do Rygi

Sekretarz poselstwa lotewskiego w Warszawie p. Tomsons został po długoletnim pobycie w Warszawie odwołany do Rygi,

Pół milarda na rozbudowę floty wojennej

Współzawodnictwo Anglii i Ameryki na m rzach

Rząd Stanów Zjednoczonych postawił, jak wiadomo, przystąpić do realizacji nowego, wieloletniego programu zbrojeń morskich.

W związku z tem rząd brytyjski, obawy o smaczenie Wielkiej Brytanji na morzach, zamierza rozpocząć jeszcze w tym roku budowę 16 okrętów wojennych.

I tak ma być zbudowany je-

Współzawodnictwo Anglii i Ameryki na m rzach

den krążownik o pojemności 10.000 ton i ośmiu armatach ośmiocalowych, dalej 2 krążowniki o pojemności 8.000 ton i sześciu armatach ośmiocalowych, następnie 9 mniejszych statków i 6 łodzi podwodnych.

Ogólne koszty budowy tych statków wyniosą 11.600.000 funtów szterlingów, czyli około pół milarda złotych.

Współzawodnictwo Anglii i Ameryki na m rzach

W związku z tem rząd brytyjski, obawy o smaczenie Wielkiej Brytanji na morzach, zamierza rozpocząć jeszcze w tym roku budowę 16 okrętów wojennych.

I tak ma być zbudowany je-

Z łukiem i oszczepem na lwy i tygrysy

Nie sztuka polować na lwy i tygrysy, jeśli się jest uzbrojonym w szybkostrzelny karabin, nabity eksplodującymi kulami.

Każda rana jest śmiertelna i czyni zwierze niezdolnym do walki. Myśliwstwo traci wtedy swój charakter szlachetnego i rycerskiego sportu i zmienia się w pospolite morderstwo. Pod tem hasłem powstał w Londynie nowy klub myśliwski, który propaguje polowanie na dzikie zwierzęta przy pomocy łuku i oszczepu — jak jak polują dzikie ludy.

W najbliższych dniach wyrusza do środkowej Afryki grono złożone z 10 angielskich gentlemanów, uzbrojonych w łuki, aby zapoławiać na tygrysy i lwy.

ZA NIEODDANIE CZCI SZTANDAROM aresztowani dwu Amerykanów w Wenecji

WENECJA 5.11. — Tel. wł. — Dwaj amerykańscy obywatele zostali dziś aresztowani na placu św. Marka, ponieważ sędzieli w chwili, kiedy przechodził oddział piechoty włoskiej ze sztandarem. Oskarżeni oni zostali o obrazę armii i znieważenie sztandaru włoskiego.

Lot Paryż — Buenos Aires

Lotnicy francuscy Costes i Le Brix dokonali lotu Paryż — Buenos Aires.

Pociąg wpadł NA SAMOCHÓD OSOBOWY 3 osoby ranne

CZESTOCHOWA 5.11. Dnia 4 b. m. na przejeździe kolejowym, w pobliżu st. Czeszochowa pociąg osobowy zderzył się z prywatnym samochodem. W katastrofie 3 osoby jadące samochodem zostały ranne, samochód zaś rozbity.

Krwawy epilog niespodziewanej wizyty Tragiźne zabicstwo przez omyłkę

Z Brodnicy na Pomorzu donoszą o tragicznym zabicstwie przez omyłkę, którego ofiarą padł 24-letni Marjan Molski. Wczoraj wieczorem wybrał on się wraz z parą przyjaciółmi w odwiedziny do panien Nowiakównie. Gdy młodzieńcy weszli do sieni, nagle w drzwiach mieszkania stanął ojciec panien, u-

STRASZNE MĘCZEŃSTWO 40 duchownych ewangelickich zamordowanych przez bolszewików

Uczył profesora uniwersytetu wiedeńskiego

Profesor ewangelickiego wydziału teologicznego w Wiedniu, dr. Entz, wygłosił przed kilku dniami odczyt o męczeńskiej śmierci 40 ewangelickich duchownych, straconych w Rosji sowieckiej.

Dzieje ich mąk są tak straszne, iż porównać je można z męczeństwami pierwszych chrześcijan w czasach rzymskich.

Duchownym nie udowodniono jednak knołów politycznych, a podstawą do oskarżenia były wyłącznie ich funkcje kapłańskie. Ewangelje i Pismo Święte uważają bowiem bolszewicy za swego największego wroga.

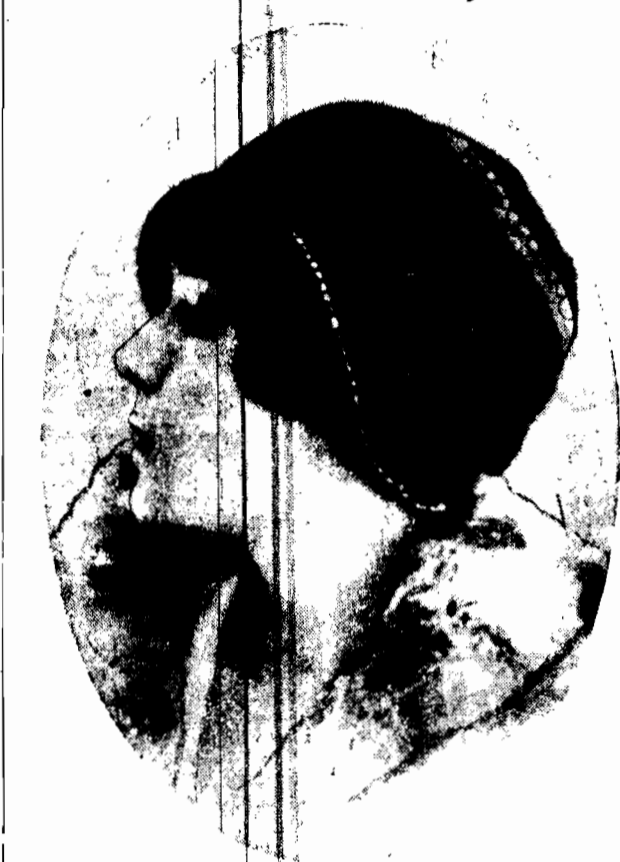
Jednego z kapłanów uwięziono, a następnie stracono za to, iż sprzeciwił się rozkazowi komisarza, który w imię „nowej moralności” polecił urządzić wspólne sypialnie dla uczniów i uczenie wyższego gimnazjum. Pastora Taubego uwięziono za to, iż znalazł przy nim ewangelje. Zginął on głodową śmiercią w więzieniu. Pastorowi Hessemu wykłó o oczy, a następnie go zastrzelono. Pastor Gross umarł w więzieniu z wycieńczenia. Trzymano go bowiem w takiej celi, w której nie mógł ani się położyć, ani usiąść wygodnie.

Egzekucje duchownych połączone były z niezwykle szykanami, wykonywały je często

uczniwie, a nawet 15-letnie wyrostki.

Zwracano jednak uwagę, aby przy egzekucji nie zniszczyć ubrania skazańca, albowiem przechodziło ono na własność kata.

Na sezon zimowy

Kapelusik aksamitny ozdobiony wyszyciem dżetowym.

DUSICIEL KOBIEC mający na sumieniu 22 ofiary Za odmowę ręki i serca dusił

W Winniepiegu, w Stanach Zjednoczonych, rozpoczął się proces przeciw A. S. Nielsonowi, — znanemu w całej Ameryce pod nazwą „człowiek goryl”.

Nielson odznacza się ogromnym wzrostem, obrośnięty jest od stóp do głów gęstym, czarnym włosiem, a twarz jego robi wrażenie zwierzęcego pyska. W ciągu dwu lat udusił Niel-

Prorok porażki niemieckiej Przed kilkadziesiątu laty przepowiedział upadek potęgi opartej na sile fizycznej

Dnia 2 listopada 1827 roku urodził się w Berlinie, Paweł Legarde, zwany przez współczesnych „prorokiem narodu niemieckiego”.

Działalność jego przypadła na okres największego rozrostu królestwa pruskiego i coraz silniej zakorzeniających się idei ab-

solutystycznych w całych Niemczech.

Legarde, widząc niebawem wzrastającą pychę pruską, krektactwa berlińskiej dyplomacji, zachłanność i żądze zdobyczy, ostrzegał swych rodaków, iż dążą do zguby i utoną w nienawiści całego świata.

Słowa proroka nie znajdowały posłuchu narażając go nawet na wiele przykrości. Wydrwiwano jego pacyfistyczne idee oraz hasła o sile fizycznej i zamianianiu ludzi na maszyny!

„Najlepszą gwarancją potęgi narodu jest rozumne i pełne życia życie współżycie z sąsiadami”.

W kilkadziesiąt lat po śmierci proroka przypomnieli sobie o jego naukach i w Berlinie urządzono teraz obchód z okazji 100 rocznicy jego urodzin. Legarde wywróżył Niemcom klęskę i upadek.

Na śmierć za ojcostwo skazano w Ołomuńcu dwie młode kobiety

Sąd w Ołomuńcu skazał na karę śmierci dwie siostry: 21-letnią Annę i 27-letnią Teresę Zborińówny za zbrodnię ojcostwa.

Wyrodne córki otrują ojca, po dając mu w mleku arsenik.

Długo nosiły się z planem zbrodni. Na dwa tygodnie przed dokonaniem morderstwa kupiły posmiertne ubranie dla ojca i dowiadowały się o cenę trumny.

W sądzie tłumaczyły się, że musiały zgładzić ojca ze złości, bowiem po śmierci ich matki prześladował je miłościa, tak, iż wspólne mieszkanie stało się dla nich katusza. Tłumaczenia tego sąd nie uwzględnił.

Gdy zbrodniarkom ogłoszono wyrok śmierci, zemdlały z wrażeń.

Truplarnia na dnie morza Straszne od tryle nurka w porcie Sydney

LONDYN 5.11. — Tel. wł. — Pewien nurk, który przedostał się do dna pokładu statku, który zatonął w porcie w Sydney stwierdził, że salon statku wypełniony jest 50 zwłokami i przedstawia obraz okropnej truplarni.

SYDNEY, 4.11. — Tel. wł. — Dotychczas wydobyto 29 zwłok.

Pogrzeb ś. p. Zygmunta Olchowicza

Wczoraj w południe odbył się pogrzeb ś. p. Zygmunta Olchowicza, wydawcy „Kurierza Warszawskiego”. Za trumną postępował liczny tłum przedstawicieli inteligencji, nauki, sztuki i sier towarzyskich, wśród których zmarły cieszył się zasłużonym uznaniem i sympatją.

Niezwykłe samobójstwo 18-letn. ucznia Po obiedzie z kolegami wystrzałem z rewolweru połotył kres swemu życiu

WARSZAWA, 5.11. Z niewiadomych przyczyn po pełnił wczoraj samobójstwo młodziutki, 18-letni

uczeń VI-ej klasy szkoły A. S. Szwieckiej.

Władysław Olszewski, zamieszkały w rodzinie przy ul. Marszałkowskiej 55.

Olszewski należał do bardzo zdolnych, przykładnych i cieszących się, dzięki niezwykle pogodnemu usposobieniu, ogólną miłością kolegów.

Od kilku dni zaczął on zdradzać pewne zdenerwowanie. Wczoraj rano, wychodząc z domu, oświadczył, że

„dzis będzie mój ślub”.

— Z kim — zapytała go ciotka — i kto ci go da?

Ze słowami: „Dam go sobie sam”, chłopak wybiegł szybko na ulicę.

O godz. 4 po poł. Olszewski zjadł obiad z kolegami w kawiarni „Gopto”

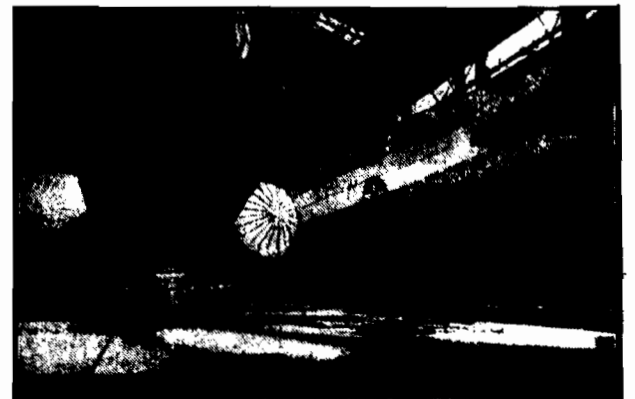
przy ul. Żórawiej 26. W czasie obiadu był wesół. Po wypiciu szklanki piwa, oświadczył kolegom, że musi ich na chwilę opuścić.

Po kilkunastu sekundach w bramie domu rozległ się huk wystrzału.

Powstało momentalnie zbiegowisko. Olszewski z ciężką raną w czaszce dawał jeszcze oznaki życia. Przewieziony przez Pogotowie do szpitala Dz. Jezus, zmarł w poczekalni.

Ani rodzina, ani koledzy absolutnie nie zdają sobie sprawy, co młodego i tak kochanego chłopca mogło pchnąć do tak rozpaczliwego kroku.

Hala olchów nowietrznych

w Łokieturze w Stanach Zjednoczonych. Po prawej sterowiec „Los Angeles”, obok sterowiec wojenny „J. 3” między nimi dwa mniejsze „T. C. 5” i „T. C. 6”.

SLUB VAN-DEVELDEGO

Przewódca socjalistów belgijskich, wielokrotny członek gabinetu, obecny minister spraw zagranicznych wstąpił w związku małżeńskie z lekarzką paryską dr. Beecanówną.

Z PALACU PACA

Pięknie odnowiony Pałac Paców przy ul. Miodowej, w którym mieści się Sąd Okręgowy, posiada wspaniałe korytarze — prawdziwie cacko architektoniczne. Koronkowie sztukaterie zdobią zgrabne sklepienia lukowe. Korytarzyk prowadzi z palarni do drugiej sali posiedzeń.

Strzał do kolegi w koszarach

POZNAŃ 5.11. Wczoraj późnym wieczorem w koszarach 7 pułku artylerji konnej w Sołaczu Konieczkę, w sprzeczce puł. Anton wystrzałem z rewolweru zabił kolegę

Natchnienie w kąpiel

Słynna amerykańska malarka miss. Gladys Monkhouse, twórczyni wielu krajobrazów morskich, „popelnia” najlepsze swe dzieła, siedząc w kąpiel.

